

**การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
ที่เรียนโดยใช้เอกสารประกอบการเรียน เรื่องกฎหมายในชีวิตประจำวัน
กับนักเรียนที่เรียนแบบปกติ**

**THE COMPARISON OF LEARNING ACHIEVEMENT ON DAIRY LIFE LAW
OF MATHAYOMSUKSA 4 BY USING COURSEBOOKS
AND TRADITION METHOD**

วีรชัย เติตฉาย¹ อรุณช ลิ้มศิริ²

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อสร้างเอกสารประกอบการเรียน เรื่องกฎหมายในชีวิตประจำวัน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนกับหลังเรียนของกลุ่มทดลอง 3) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนกับหลังเรียนของกลุ่มควบคุม 4) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยใช้เอกสารประกอบการเรียน เรื่องกฎหมายในชีวิตประจำวัน กับนักเรียนที่เรียนแบบปกติ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนสุขุมวิทอุปถัมภ์ จำนวน 54 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple random Sampling) โดยวิธีจับฉลาก แบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม คือ (1) กลุ่มทดลองที่เรียนโดยใช้เอกสารประกอบการเรียน จำนวน 27 คน (2) กลุ่มควบคุมที่เรียนโดยการสอนแบบปกติจำนวน 27 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย (1) แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 10 แผน (2) เอกสารประกอบการเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 5 เล่ม และ (3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา เรื่องกฎหมายในชีวิตประจำวัน จำนวน 40 ข้อ มีความเชื่อมั่น .75 สถิติที่ใช้ในการวิจัยคือ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$), ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบค่า (t-test dependent) และ (t-test independent)

ผลการวิจัยพบว่า (1) เอกสารประกอบการเรียน เรื่องกฎหมายในชีวิตประจำวันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่า มีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 82.59/83.33 เป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้คือ 80/80 (2) ผลสัมฤทธิ์หลังเรียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้เอกสารประกอบการเรียน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (3) ผลสัมฤทธิ์หลังเรียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยวิธีปกติสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (4) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มทดลอง สูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : เอกสารประกอบการเรียน, กฎหมายในชีวิตประจำวัน, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขานวัตกรรมการหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
Manmanweerachai@gmail.com 0834173635

² รองศาสตราจารย์ ดร.อรุณช ลิ้มศิริ อาจารย์ที่ปรึกษา สาขาวิชานวัตกรรมการหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

Abstract

This study was experimental research. The purposes of this study were: 1) to create and find effective of coursebooks on “dairy life law” 2) to compare achievement between pre-test and post-test of experimental group; 3) to compare achievement between pre-test and post-test of control group and 4) to compare achievement between control and experimental group. The population were Mathayomsuksa 4 students at Sukumnavapan School during second semester of academic year 2019. There were 58 students. which chose by simply random sampling method. To draw lots, the researcher divided the example group in two groups. (1) 27 students of experimental group learnt by using coursebooks. (2) 31 students of control group learnt by traditional method.

The research instrument included (1) 10 learning management plans (2) 5 coursebooks that created by the researcher and (3) 40 choices of Socail studies subject achievement test which had 0.75 reliability value the data was analyzed by using , the average ($\bar{X}$), Standard Deviation (S.D.), (t-test dependent) and (t-test independent) examination.

The result showed that

1. Developmental Testing E_1/E_2 of coursebooks “dairy life law” was at 82.59/83.33 which was higher than criterion 80/80
2. Post-test score of experimental group was higher than pre-test score at a significance level of .05
3. Post-test score of control group was higher than pre-test score at a significance level of .05
4. The learning achievement of the experimental group was significantly higher than the control group at the .05 level.

Key words : coursebooks , dairy life law , achievement

ความสำคัญและที่มาของปัญหาการวิจัย

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) เป็นยุทธศาสตร์ชาติฉบับแรกของประเทศไทยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งจะต้องนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้ประเทศไทยบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้วด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” เพื่อความสุขของคนไทยทุกคนได้มีการวางเป้าหมายด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ และกำหนดตัวชี้วัด การพัฒนาคุณภาพชีวิต สุขภาวะ และความเป็นอยู่ที่ดีของคนไทย พัฒนาลักษณะที่ทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต และการพัฒนาสังคมและครอบครัวไทยโดยประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนา และเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ได้กล่าวถึงการพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต มุ่งเน้นการพัฒนาคนเชิงคุณภาพในทุกช่วงวัย ปลุกฝังความเป็นคนดี มีวินัย พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับศตวรรษที่ 21 และประเด็นการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 มุ่งเน้นผู้เรียนให้มีทักษะการเรียนรู้และมีใจใฝ่เรียนรู้ตลอดเวลา โดยการปรับเปลี่ยนระบบการเรียนรู้ให้เอื้อต่อการพัฒนากิจกรรมสำหรับศตวรรษที่ 21 การเปลี่ยนโฉมบทบาท “ครู” ให้เป็นครูยุคใหม่ การเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษาในทุกระดับทุกประเภท การพัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ครูผู้สอนจะต้องมีหน้าที่ในการพัฒนานักเรียนในด้านทักษะให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้า และหาคำตอบด้วยตัวเองมากขึ้น

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ว่าด้วยการอยู่ร่วมกันในสังคมที่มีความสัมพันธ์กัน และมีความแตกต่างอย่างหลากหลาย เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถปรับตนเองเข้ากับบริบทสภาพแวดล้อม เป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบ มีความรู้ ทักษะ คุณธรรม และค่านิยมที่เหมาะสม โดยมีจุดหมายเพื่อมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ จึงกำหนดเป้าหมายเพื่อให้เกิดกับผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความรู้ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุนทรีย์ และรักการออกกำลังกาย มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคมไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิต และระบบการเมืองการปกครอง และให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก 8 ข้อ ดังนี้ รักชาติ ศาสนา กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ(กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 : 6-8)

กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้จากจาก 8 กลุ่มสาระ ที่ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วยเรื่องราวเกี่ยวกับภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมการดำเนินชีวิต รวมถึงศาสนา ศิลธรรม และจริยธรรม วิชาสังคมศึกษาจึงช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจว่ามนุษย์ดำรงชีวิตอย่างไร และเข้าใจถึงการพัฒนาการเปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย ตามกาลเวลา ตามเหตุปัจจัยต่างๆ ทำให้เกิดความเข้าใจในตนเอง และเข้าใจผู้อื่นยอมรับในความแตกต่าง มีคุณธรรม มีความอดทนอดกลั้นสามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต มีคุณภาพชีวิตที่ดี อยู่ในสังคมอย่างมีความสุข เป็นพลเมืองดีของประเทศชาติและสังคมโลก อันเป็นเป้าหมายที่แท้จริงของการเรียนวิชาสังคมศึกษา ความสำเร็จของการเรียนสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม คือ การที่ผู้เรียนเข้าใจ และนำมาใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้ ให้เป็นชีวิตที่ดีงามและช่วยสร้างสรรค์สังคม ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนสังคมจึงเชื่อมโยงให้เด็กเรียนรู้การใช้ชีวิตที่ถูกต้อง อยู่อย่างมีความสุขโดยเรียนผ่านสถานการณ์จริงที่เกิดขึ้นในห้องหรือในโรงเรียน หรือวิเคราะห์จากตัวอย่างสถานการณ์ที่เป็นจริงในสังคม เพื่อให้เด็กฝึกคิดวิเคราะห์ รู้ทันการเปลี่ยนแปลง รู้จักตัวเองสามารถจัดการชีวิตของตนเอง และมีวิถีชีวิตร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

ในปัจจุบันการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนที่ยังคงยึดผู้สอนเป็นสำคัญ ผู้เรียนขาดการเรียนรู้ด้วยตัวเอง ขาดทักษะการคิดวิเคราะห์ และการเข้าสังคมที่ยังไม่รับทราบหน้าที่ ขาดความรับผิดชอบต่อ คุณลักษณะในการทำงานร่วมกัน ซึ่งจากการศึกษาข้อมูลจากฝ่ายวิชาการ ของโรงเรียนปรากฏว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่4 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาสังคมศึกษามีเกรดเฉลี่ย 2.1 ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นและการทำงานในระดับมหาวิทยาลัยต่อไป

นำไปสู่การจัดทำเอกสารประกอบการเรียนเพื่อแก้ปัญหาที่ต้องทำให้ผู้เรียนได้ใช้ทักษะการเรียนรู้ด้วยตัวเอง เกิดการสร้างองค์ความรู้ใหม่ได้ พัฒนาความสามารถให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตลอดชีวิต ทำให้ผู้เรียนมีการพัฒนาความสัมพันธ์ทางด้านสังคม และส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยเฉลี่ยสูงขึ้น ลักษณะของเอกสารประกอบการเรียนจะมีคำอธิบายให้ผู้เรียนศึกษาความรู้จากเอกสาร และตอบคำถามตามลำดับขั้นตอน และเรื่องที่ศึกษา ลักษณะการตอบคำถามเป็นแบบเขียนตอบ สั้นๆ และความเรียง และตอนสุดท้ายผู้เรียนจะได้ทำแบบฝึกหัดจากการศึกษาทั้งหมดเป็นการหาประสิทธิภาพระหว่างเรียน

จากเหตุผลและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้จัดทำเอกสารประกอบการเรียนเรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เป็นเอกสารที่ใช้ประกอบการเรียนของนักเรียน ซึ่งมีจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาสาระรายวิชา แบบประเมินผลการเรียนรู้ ครอบคลุมครบถ้วนตามคำอธิบายรายวิชา ตรงตามหลักสูตรกำหนด ประกอบกับการนำประสบการณ์การสอนของครูผู้สอนในรายวิชานั้นๆ สอดแทรกเนื้อหาสาระสำคัญที่จำเป็นต่อการเรียนรู้นักเรียนรวบรวมนเป็นเอกสารประกอบการเรียน โดยมีจุดมุ่งหมายสำคัญ คือการพัฒนาการเรียนรู้นักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะและกระบวนการศึกษาค้นคว้าหาคำตอบด้วยตนเอง ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ความเข้าใจ เรียนรู้ได้อย่างมีความสุข ทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้นี้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างเอกสารประกอบการเรียน เรื่องกฎหมายในชีวิตประจำวัน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนกับหลังเรียนของกลุ่มทดลอง
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนกับหลังเรียนของกลุ่มควบคุม
4. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยใช้เอกสารประกอบการเรียน เรื่องกฎหมายในชีวิตประจำวัน กับนักเรียนที่เรียนแบบปกติ

สมมติฐานในการวิจัย

1. เอกสารประกอบการเรียน เรื่องกฎหมายในชีวิตประจำวัน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. ผลสัมฤทธิ์หลังเรียนกลุ่มทดลองสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ผลสัมฤทธิ์หลังเรียนกลุ่มควบคุมสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มทดลอง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยใช้เอกสารประกอบการเรียนเรื่องกฎหมายในชีวิตประจำวันสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่เรียนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental research) รูปแบบ randomized control group pretest-posttest design เพื่อการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยใช้เอกสารประกอบการเรียน เรื่องกฎหมายในชีวิตประจำวัน กับนักเรียนที่เรียนแบบปกติ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 5 ห้อง ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนสุขุมวิทพันธุ์อุปถัมภ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำนวน 131 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับ

สลาก จากประชากรทั้งหมด 5 ห้อง ได้กลุ่มตัวอย่าง 4 ห้อง ประกอบด้วย

กลุ่มตัวอย่างหาประสิทธิภาพ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/2 ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับสลาก ใช้หาประสิทธิภาพแบบเดี่ยว จำนวน 3 คน โดยทดลองใช้กับนักเรียนเก่ง ปานกลาง และอ่อน อย่างละ 1 คน ใช้หาประสิทธิภาพแบบกลุ่มย่อย จำนวน 9 คน โดยทดลองใช้กับนักเรียนเก่ง ปานกลาง และอ่อน อย่างละ 3 คน

กลุ่มตัวอย่างหาประสิทธิภาพแบบภาคสนาม ได้แก่ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/6 ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับสลาก จำนวน 30 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ทดลอง ได้แก่ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/3 ซึ่งได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับสลาก จำนวน 27 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ควบคุม ได้แก่ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/4 ซึ่งได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับสลาก จำนวน 27 คน

การดำเนินการทดลอง

การทดลองครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สอนด้วยตัวเองกับกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/3 จำนวน 27 คน กลุ่มควบคุมคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/4 จำนวน 27 คน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนสุมนวพันธ์อุปถัมภ์ ระยะเวลาทำการสอน 10 ชั่วโมง โดยได้ดำเนินการทดลองดังนี้

1. ดำเนินการทดสอบก่อนเรียน (Pre- test) โดยใช้แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องกฎหมายในชีวิตประจำวัน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 กับกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 40 ข้อ บันทึกผลการทดสอบที่ได้เป็นคะแนนก่อนเรียน

2. ดำเนินการทดลอง โดยใช้แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่องกฎหมายในชีวิตประจำวัน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 รวม 10 ชั่วโมง ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 5 แผน โดยดำเนินการดังนี้

2.1 ดำเนินการสอนกลุ่มทดลอง โดยใช้แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่องกฎหมายในชีวิตประจำวัน ควบคุมกับเอกสารประกอบการเรียน และเก็บคะแนนระหว่างเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 รวม 10 ชั่วโมง

2.2 ดำเนินการสอนกลุ่มควบคุมแบบปกติ โดยใช้แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่องกฎหมายในชีวิตประจำวัน และเก็บคะแนนการทำงานปกติ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 รวม 10 ชั่วโมง

3. ทำการทดสอบหลังการสอน (Posttest) กับนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้แบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องกฎหมายในชีวิตประจำวัน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งเป็นฉบับเดียวกับการทดสอบก่อนการทดลอง

4. นำผลคะแนนที่เก็บรวบรวมไว้ไปดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย

1. แผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ควบคุมกับเอกสารประกอบการเรียน จำนวน 5 แผน ประกอบด้วย 5 เนื้อเรื่อง รวม 10 ชั่วโมง

2. แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ จำนวน 5 แผน ประกอบด้วย 5 เนื้อเรื่อง รวม 10 ชั่วโมง

3. เอกสารประกอบการเรียน จำนวน 5 เล่ม
4. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา 2 เรื่องกฎหมายในชีวิตประจำวัน ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .75 โดยใช้สูตร KR-20 ของคูเดอร์ – ริชาร์ดสัน (Kuder – Richardson)

การวิเคราะห์ข้อมูล

โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$), ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบค่า (t-test dependent) และ (t-test independent)

ผลการวิจัย

1. วิเคราะห์หาประสิทธิภาพสร้างเอกสารประกอบการเรียน เรื่องกฎหมายในชีวิตประจำวัน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 โดยใช้สูตร E_1/E_2 ด้วยสถิติพื้นฐาน คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตารางที่ 1 ผลการหาประสิทธิภาพเอกสารประกอบการเรียน เรื่องกฎหมายในชีวิตประจำวัน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

การทดลอง	จำนวน นักเรียน	คะแนนระหว่างเรียน (E_1)	คะแนนแบบทดสอบ หลังเรียน (E_2)	ประสิทธิภาพ (E_1/E_2)
รายบุคคล	3	80.00	80.67	80.00/80.67
กลุ่มย่อย	9	80.78	79.11	80.78/79.11
ภาคสนาม	30	81.13	80.67	81.13/80.67

จากตารางผลการทดสอบประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการเรียนสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 แบบรายบุคคลมีประสิทธิภาพกระบวนการเท่ากับ 80.00 และประสิทธิผลของผลลัพธ์เท่ากับ 80.67 โดยเฉลี่ยมีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 80.00/80.67 ตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 แบบกลุ่มย่อยมีประสิทธิภาพกระบวนการเท่ากับ 80.78 และประสิทธิผลของผลลัพธ์เท่ากับ 79.11 โดยเฉลี่ยมีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 80.78/79.11 ตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 ภาคสนามมีประสิทธิภาพกระบวนการเท่ากับ 81.13 และประสิทธิผลของผลลัพธ์เท่ากับ 80.67 โดยเฉลี่ยมีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 81.13/80.67 ตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80

2. นำคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนมาเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม มาวิเคราะห์ผลโดยทดสอบค่า (t-test dependent) และ (t-test independent)

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังเรียนของกลุ่มทดลอง

ผลสัมฤทธิ์	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ค่า t	Sig
ก่อนเรียน	27	16.81	3.0	29.120*	.000
หลังเรียน	27	31.33	2.05		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนกลุ่มทดลองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 16.81 คะแนน และหลังเรียนเท่ากับ 31.33 คะแนน และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนและหลังเรียนโดยใช้เอกสารประกอบการเรียนพบว่า คะแนนสอบหลังเรียนของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียนของกลุ่มควบคุม

ผลสัมฤทธิ์	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ค่า t	Sig
ก่อนเรียน	27	16.25	2.76	32.697*	.000
หลังเรียน	27	29.10	2.44		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนกลุ่มควบคุมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 16.25 คะแนน และหลังเรียนเท่ากับ 29.10 คะแนน และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนและหลังเรียน พบว่า คะแนนสอบหลังเรียนของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

นักเรียน	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	df	ค่า t	Sig
กลุ่มทดลอง	27	31.33	2.057	56	3.742*	.000
กลุ่มควบคุม	27	29.10	2.441	55.949		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 31.33 คะแนน กลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 29.10 คะแนน เมื่อเปรียบเทียบแล้วมีความแตกต่างกันเท่ากับ 2.23 คะแนน ดังนั้นจากการทดสอบสถิติค่า t พบว่า ค่าเฉลี่ยระหว่างผู้เรียนกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่องการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยใช้เอกสารประกอบการเรียน เรื่องกฎหมายในชีวิตประจำวัน กับนักเรียนที่เรียนแบบปกติ พบว่า

1. ผลการหาประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการเรียน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่าเอกสารประกอบการเรียนมีประสิทธิภาพกระบวนการเท่ากับ 81.13 และประสิทธิผลของผลลัพธ์เท่ากับ 80.67 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80
2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนกับหลังเรียนของกลุ่มทดลอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่า มีผลสัมฤทธิ์หลังเรียนสูงกว่าผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05
3. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนกับหลังเรียนของกลุ่มควบคุม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่า มีผลสัมฤทธิ์หลังเรียนสูงกว่าผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

4. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยใช้เอกสารประกอบการเรียน เรื่องกฎหมายในชีวิตประจำวัน กับนักเรียนที่เรียนแบบปกติ นักเรียนที่เรียนโดยใช้เอกสารประกอบการเรียน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 (มีค่า $t = 3.742$) โดยนักเรียนที่เรียนโดยใช้เอกสารประกอบการเรียนมีคะแนนเฉลี่ย 31.33 และนักเรียนที่เรียนด้วยการสอนแบบปกติที่มีคะแนนเฉลี่ย 29.10

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่องนี้เป็นวิจัยเชิงทดลอง (Experimental research) ใช้รูปแบบ randomized control group pretest-posttest design เพื่อการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยใช้เอกสารประกอบการเรียน เรื่องกฎหมายในชีวิตประจำวัน กับนักเรียนที่เรียนแบบปกติ โดยได้ดำเนินการในเรื่องต่างๆ ดังนี้

1. ผลการหาประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการเรียน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่า เอกสารประกอบการเรียนมีประสิทธิภาพกระบวนการเท่ากับ 81.13 และประสิทธิผลของผลลัพธ์เท่ากับ 80.67 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 ที่ตั้งไว้ หมายความว่า มีประสิทธิภาพกระบวนการ คิดเป็นร้อยละ 81.13 และประสิทธิผลของผลลัพธ์ คิดเป็นร้อยละ 80.67 แสดงว่า เอกสารประกอบการเรียน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ไว้ ทั้งนี้ มีผลมาจากการที่ผู้วิจัยได้ออกแบบเอกสารประกอบการเรียน ให้มีภาพประกอบที่มีสีสันสวยงาม น่าอ่าน และ ได้รับความสนใจของผู้เรียน รวมทั้งการเลือกชนิด ขนาดและสีของตัวอักษรที่ใช้ ออกแบบแบบฝึกหัดหรือแบบทดสอบหลังเรียน ในลักษณะปรนัยหรือคำถามสั้นๆ และการตอบคำถามแบบความเรียงให้ผู้เรียนได้วิเคราะห์เหตุการณ์ เพื่อเป็นการทบทวนความรู้ ช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ และในการใช้เอกสารประกอบการเรียนในครั้งนี้เป็นการฝึกให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลด้วยตนเองเพื่อแก้ไขปัญหา ส่งผลให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากครูผู้สอนไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และ เสริมสร้างให้ผู้เรียนเกิดความใฝ่เรียนรู้ที่ดีต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ (ประเสริฐ ภูณนนอก : 2561) ได้จัดทำเอกสารประกอบการเรียน เรื่องกฎหมายที่ประชาชนควรรู้ สารหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และ การดำเนินชีวิตในสังคม โดยใช้การสอนแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่า มีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.67/83.50 และสอดคล้องกับ (จันจิรา ผงญกล้า:2555) ได้พัฒนาเอกสารประกอบการเรียน วิชาประวัติศาสตร์ชุด ความเป็นมาและพัฒนาการกรุงรัตนโกสินทร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.35/82.63 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนกับหลังเรียนของกลุ่มทดลอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่า มีผลสัมฤทธิ์หลังเรียนสูงกว่าผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 31.33 ส่วนเบี่ยงมาตรฐานเท่ากับ 2.05 และคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 16.81 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.0 ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ (ประเสริฐ ภูณนนอก : 2561) ได้จัดทำเอกสารประกอบการเรียน เรื่องกฎหมายที่ประชาชนควรรู้ สารหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และ การดำเนินชีวิตในสังคม โดยใช้การสอนแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จากการเรียนโดยใช้เอกสารประกอบการเรียน จึงทำให้ ผู้เรียนเกิดการพัฒนาขึ้นทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้นตามลำดับ ซึ่ง

สอดคล้องกับผลการศึกษาของ (อัญชลี เจริญสุข : 2557) เอกสารประกอบการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมสาระที่ 4 ประวัติศาสตร์ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่าคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนกับหลังเรียนของกลุ่มควบคุม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่า มีผลสัมฤทธิ์หลังเรียนสูงกว่าผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 29.10 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.44 และคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 16.25 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.76 ซึ่งเป็นผลมาจากพฤติกรรมการเรียน และความตั้งใจของผู้เรียน ส่งผลให้นักเรียนกลุ่มควบคุมมีผลสัมฤทธิ์หลังเรียนสูงกว่าผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียน

4. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยใช้เอกสารประกอบการเรียน เรื่องกฎหมายในชีวิตประจำวัน กับนักเรียนที่เรียนแบบปกติ นักเรียนที่เรียนโดยใช้เอกสารประกอบการเรียน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (มีค่า $t=3.742$) โดยนักเรียนที่เรียนโดยใช้เอกสารประกอบการเรียนมีคะแนนค่าเฉลี่ย 31.33 และนักเรียนที่เรียนด้วยการสอนแบบปกติที่มีคะแนนเฉลี่ย 29.10 ซึ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยใช้เอกสารประกอบการเรียน สูงกว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนแบบปกติ เป็นผลมาจากผู้วิจัยได้ออกแบบเอกสารประกอบการเรียน ให้มีภาพประกอบที่มีสีสันสวยงาม น่าอ่าน และสร้างความสนใจของผู้เรียน รวมทั้งการเลือกชนิด ขนาดและสีของตัวอักษรที่ใช้ ออกแบบแบบฝึกหัดหรือแบบทดสอบหลังเรียน ในลักษณะปรนัยหรือคำถามสั้นๆ และการตอบคำถามแบบความเรียงให้ผู้เรียนได้วิเคราะห์เหตุการณ์ เพื่อเป็นการทบทวนความรู้ ช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ และฝึกให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลด้วยตนเองเพื่อแก้ไขปัญหา ส่งผลให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากครูผู้สอนไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่างๆ และส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความใฝ่เรียนรู้ที่ดีต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้เอกสารประกอบการเรียน ผู้เรียนจะต้องมีทักษะในการอ่านจับใจความของเนื้อหา สามารถทำความเข้าใจกับเนื้อหาได้ดี มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และถ้าห้องเรียนมีนักเรียนที่เรียนอ่อนมากเกินไปจะทำให้เกิดปัญหาและอุปสรรคต่อการเรียน ฉะนั้นจึงควรคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ครูผู้สอนสามารถนำไปเป็นแนวทางในการวิจัยกับกลุ่มผู้เรียนที่มีปัญหาทางการอ่าน และการวิเคราะห์ เพื่อเป็นพัฒนาให้ผู้เรียนได้ใช้ทักษะทางการอ่านและการคิดวิเคราะห์เพิ่มมากขึ้น สลับกับการใช้นวัตกรรมอื่นๆแบบอื่นๆ หรือนำไปบูรณาการกับรายวิชาอื่นที่ต้องการพัฒนาทักษะทางการอ่าน คิด วิเคราะห์ เนื้อหาของบทเรียน โดยมีครูเป็นผู้ดูแลอย่างใกล้ชิด

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. 2559. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.
กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). แนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตร

แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุม
สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

กรมพล ทอธรรมชาติและคณะ. (2561). หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม
และการดำเนินชีวิตในสังคม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6. กรุงเทพมหานคร : บริษัทอักษรเจริญ
ทัศน์ อจท. จำกัด.

กำพล เยี่ยมแสง. (2561). หนังสือเรียนรายวิชาเพิ่มเติมกฎหมายแรงงาน มัธยมศึกษาปีที่ 4-6. กรุงเทพมหานคร :
บริษัทอักษรเจริญทัศน์ อจท. จำกัด.

งานวัดและประเมินผลโรงเรียนสุขุมนวพันธ์อุปถัมภ์ 2561. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปีการศึกษา
2561. กรุงเทพฯ: โรงเรียนสุขุมนวพันธ์อุปถัมภ์.

จันจิรา ผงภูกล้า. รายงานผลการพัฒนาเอกสารประกอบการเรียน วิชาประวัติศาสตร์
ชุดความเป็นมาและพัฒนาการกรุงรัตนโกสินทร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา
และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. สุรินทร์: โรงเรียนวีรพัฒน์โยธิน.

ธานินทร์ ศิลป์ จารุ. (2553). การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป.
(พิมพ์ครั้งที่ 11). กรุงเทพฯ: บิสซิเนสอาร์แอนด์ดี.

ประเสริฐ ภูถนนวนอก. (2561). การพัฒนาเอกสารประกอบการเรียน รายวิชาเพิ่มเติม ส33203
กฎหมายที่ประชาชน ควรรู้ สาระหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม
โดยใช้การสอนแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์
สำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

ไศกณ รัตน์ะ. (2556). ผลการใช้เอกสารประกอบการเรียน เรื่องภูมิศาสตร์ทวีปออสเตรเลีย
และโอเชียเนีย ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์.

อิสรา ชัยพันธ์วิริยาพร. (2542). ผลการสอนโดยเอกสารประกอบการเรียนที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ด้านโมเลกุลและทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง.